VISŲ ŠALIŲ PROLETARAI, VIENYKITĖSI!

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Eina nuo 1948 m. | SEŠTADIENIS | Nr. 137 (4330)

Anykščiai | 1981 m. lapkričio mėn. 21 d. | Kaina 2 kap.

KŪRIMO PLANAI

Dešimtojo šaukimo TSRS Aukščiausiosios Tarybos šeštoji sesija

MASKVA (TASS-ELTA). Tarybiniai žmonės pradėjo naują penkmetį, įkvėpti didingų komunizmo kūrimo planų. Lapkričio 16 d. įvykusio TSKP CK plenumo nutarimai yra tolesnės kovos už liaudies ūkio efektyvumo padidinimą programa. Plenumas pabrėžė, kad partiniai, tarybiniai, profsąjungų ir komjaunimo organai, ministerijos ir žinybos, vadovaudamiesi teisingais ir išvadomis, išdėstytomis draugo L. Brežnevo kalboje plenume, turi sutelkti dėmesį tam, kad būtų sėkmingai įvykdytos šių metų užduotys, įvykdytas ir viršytas 1982 metų ir viso penkmečio planas. Šiais tikslais visomis jėgomis stengtis realizuoti svarbiausią partijos direktyvą — didinti liaudies ūkio efektyvumą, intensyvinti jį. Kuo plačiausiai naudoti turimas galimybes mokslinei-techninei pažangai spartinti, didinti darbo našumą visose liaudies ūkio grandyse, gaminti daugiau produkcijos ir gerinti jos kokybę.

Suprasdami šaliai iškilusių uždavinių sudėtingumą ir atsakingumą, susirinko deputatai Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose į TSRS Aukščiausiosios Tarybos šeštąją sesiją.

Lapkričio 17 d. 11 valandą ryto prasidėjo bendras Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdis.

Audringais, ilgais plojimais deputatai ir svečiai sutiko draugus L. Brežnevą, J. Andropovą, K. Černenką, M. Gorbačiovą, A. Gromyką, A. Kirilenką, D. Kunajevą, A. Pelšę, G. Romanovą, M. Suslovą, V. Ščerbickį, N. Tichonovą, D. Ustinovą, H. Alijevą, P. Demičevą, T. Kiseliovą, V. Kuznecovą, B. Ponomariovą, Š. Rašidovą, M. Solomenceva, E. Ševardnadzę, I. Kapitonovą, V. Dolgicha, M. Zimianiną, K. Rudenkovą.

Buvo patvirtinta sesijos dienotvarkė. Į ją įtraukti klausimai: TSRS 1981—1985 metų valstybinis ekonominio ir socialinio vystymo planas; TSRS 1982 metų valstybinis ekonominio ir socialinio vystymo planas ir TSRS valstybinio ekonominio ir socialinio vystymo plano vykdymas 1981 metais; TSRS 1982 metų valstybinis biudžetas ir TSRS 1980 metų valstybinio biudžeto įvykdymas; TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsakų tvirtinimas.

Pranešimą apie TSRS 1981—1985 metų valstybinį ekonominio ir socialinio vystymo penkmečio planą, TSRS 1982 metų valstybinį ekonominio ir socialinio vystymo planą ir plano vykdymą 1981 metais padarė TSRS Ministrų Tarybos pirmininko pavaduotojas, TSRS valstybinio plano komiteto pirmininkas deputatas N. Baibakovas. Ekonominė partijos politika, pasakė pranešėjas, numato plačias išsivysčiusio socializmo ekonomikos tolesnio augimo perspektyvas. Vienuoliktojo penkmečio valstybinis planas parengtas sutinkamai su TSKP XXVI suvažiavimo patvirtintomis „Pagrindinėmis TSRS ekonominio ir socialinio vystymo kryptimis 1981—1985 metams ir laikotarpiui iki 1990 metų". Jame numatyti konkretūs keliai ir priemonės ilgalaikei ekonominei TSKP strategijai įgyvendinti.

Pranešėjas apžvelgė pagrindinius TSRS 1981—1985 metų ekonominio ir socialinio vystymo uždavinius.

Vienuoliktasis penkmetis yra naujas svarbus komunizmo materialinės-techninės bazės kūrimo, socialistinių visuomeninių santykių tobulinimo, naujo žmogaus formavimo etapas, pabrėžė jis. TSKP XXVI suvažiavimas numatė pagrindinį naujo penkmečio plano uždavinį — toliau kelti tarybinių žmonių gerovę, stabiliai, vis sparčiau vystant liaudies ūkį, spartinant mokslinę-techninę pažangą ir pervedant ekonomiką į intensyvaus vystymo kelią, racionaliau naudojant šalies gamybinį potencialą, visokeriopai taupant visų rūšių išteklius ir gerinant darbo kokybę.

Svarbiausios šio penkmečio ypatybės yra viso liaudies ūkio vystymo socialinės orientacijos stiprinimas, intensyvių veiksnių vaidmens ir visuomeninės gamybos efektyvumo didinimas formuojant stabilius ekonomikos augimo tempus ir tobulinant jos struktūrą, siekimas kuo geriausių galutinių rezultatų su mažiausiomis sanaudomis.

Bendri penkmečio plano ekonominiai rodikliai atitinka TSKP XXVI suvažiavimo nustatytas užduotis. Nacionalinės pajamos, naudojamos vartojimui ir kaupimui, per penkerius metus padidės 18 procentų, pramonės gamyba — 26 procentais, bendroji žemės ūkio produkcija (metinis vidurkis) — 13 procentų.

Pagal kai kuriuos ekonominius rodiklius numatomi spartesni augimo tempai palyginti su tais, kurie buvo pasiekti dešimtajame penkmetyje. Pirmiausia tai liečia pramonės ir žemės ūkio vystymą, taip pat darbo našumo didinimą ir materialinių išteklių taupymą visose liaudies ūkio šakose.

Numatyta toliau vystyti ir formuoti galingus teritorinius gamybinius kompleksus, ypač naujai įsavinamuose Sibiro ir Kazachstano rajonuose.

Penkmečio planas numato toliau tobulinti vieningo šalies liaudies ūkio komplekso vystymo proporcijas, visose sąjunginėse respublikose toliau vystyti ekonomiką ir kultūrą.

Pilnutinai realizuojami partijos suvažiavimo nubrėžti uždaviniai toliau kelti liaudies gerovę. Tai rodo plane numatytas spartus augimas visuomeninių vartojimo fondų, iš kurių tenkinamos tarybinių žmonių materialinės ir dvasinės reikmės.

Didelę reikšmę gyventojų poreikiams tenkinti turės aprūpinimo maisto produktais programos, kuri ruošiama draugo L. Brežnevo iniciatyva, taip pat naujų liaudies vartojamų prekių gamybos vystymo programos įgyvendinimas.

Penkmečio ir metų planai, baigdamas pasakė pranešėjas, išreiškia tvirtą mūsų partijos kursą į nenukrypstamą tarybinės visuomenės socialinę ir ekonominę pažangą. Vienuoliktasis penkmetis, kuris atitinka svarbiausius mūsų šalies tautų interesus ir viltis, padės pasiekti naujas aukštumas stiprinant ekonominę galią ir keliant tarybinių žmonių gerovę.

TSRS 60-MEČIUI — 60 spartuolisko darbo savaičių!
2-oji savaitė: Penkmečio gvardiečiams

Mūsų spartuoliai

Melioravimo darbų tempai daug priklauso nuo melioracijos organizacijos materialinės-techninės bazės. Su gera technika lengviau dirbti ir darbas spartesnis. O kai techniką valdo darbščių, savo profesiją mylinčių žmonių rankos, jos efektyvumas dar padidėja. Džiugu, kad tokių žmonių mūsų valdyboje yra nemažai.

Štai Darbo šlovės III laipsnio ordininkas Juozas Stasiukaitis. Prieš 16 metų Juozas pradėjo dirbti MSMV traktorininku. Sunkaus darbo nesibaidė, dirbo nuoširdžiai, atkakliai. Visada laiku spėdavo padaryti savo darbą, įvykdyti ir viršyti jam paskirtą užduotį. Sugedus draugo traktoriui, jis skubėdavo mechanizatoriui į pagalbą. Visur, kur ėjo melioratoriai, pirmoje gretoje, sunkiausiame bare buvo Juozas Stasiukaitis. Ir visur — „Gintaro", „Atžalyno", Levaniškio kolūkiuose — palikdavo sukultūrintus, brandinančius gausų derlių laukus. Jis seniai suprato, kad darbo našumą galima padidinti, neilginant darbo dienos, darbo laiko, o siekiant didesnių išdirbių. Buldozerininko darbe lūkštančiai judesių. Kuo jie tikslesni, taupesni, tuo didesnė sekundės vertė.

Šį sezoną Juozas dirbo „Gintaro" kolūkio laukų drėkinimo objekte. Tai ypatingai kruopštus, sudėtingas darbas. Savo darbštumu, sąžiningumu jis paskatina atkakliau dirbti ir kitus, nevengdamas savo darbo patirtimi pasidalinti su mažiau įgūdžių įsigijusiu jaunesniu draugu. Tarsi didžiuodamasis Juozas sako:

— Aš visą laiką matau žemę, kurią savo rankomis prikeliame, paverčiame derlinga. Ir širdis džiaugiasi ir dar labiau norisi dirbti, kad žemė visur būtų graži.

O jis dirba sumaniai, išradingai, spartuoliškai. Dešimtojo penkmečio užduotis jis įvykdė V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių garbei. Už gerus darbo rodiklius dešimtajame penkmetyje buvo apdovanotas ženkleliu „Dešimtojo penkmečio spartuolis". Ir vienuoliktąjį penkmetį Juozas pradėjo sėkmingai. Jau iki lapkričio pradžios jis įvykdė pirmųjų vienuoliktojo penkmečio metų užduotį 103,3 proc.

Melioratoriaus Jono Gražio biografija prasidėjo prieš 12 metų, kai jis, baigęs profesinę-techninę mokyklą, nusprendė tapti melioratoriumi. Buvęs žemdirbio vaikas nusprendė savo gyvenimą pašvęsti žemei. Nors pradžioje dirbo vairuotoju, bet jį viliojo sudėtinga technika, platūs laukai ir kaimo grožis. Dirbo jis stropiai ir nuoširdžiai, nes motina iš mažens jam sugebėjo įskiepyti meilės savo gimtajam kraštui jausmus. Ir štai po tarnybos Taryb. Armijoje Jonas nebesiskiria su daugiakaušiu ekskavatoriumi. Norinčių dirbti Jono Gražio grandyje gana daug, tačiau jau kelinti metai grandies sudėtis nesikeičia. Beveik daugiau kaip penkmetį joje pluša vamzdžių klojikas Grigorijus Komarovas, žemkasys Antanas Vitkūnas. Tik mašinisto padėjėjas Jurijus Tretjakovas kiek vėliau atėjo. Atėjo ir pritapo kolektyve.

Darbštus ir draugiškas Gražio kolektyvas dešimtojo penkmečio užduotį įvykdė V. Lenino gimimo 110-ųjų metinių garbei. Dirbta buvo daug. Ypatingai sunkiomis gamtinėmis sąlygomis, lietingais metais teko išnaudoti kiekvieną giedros minutę darbui, su daug didesniu atkaklumu klotas kiekvienas drenažo metras.

— Kiek šiandien suklojote drenažo? — paklausė MSMV viršininkas V. Černiauskas, atvykęs į objektą.

— Baigiame 1000 metrų, — atsakė Jonas Gražys.

Jo grandies vyrai triūsė laukuose tol, kol ištesėjo savo pažadą: pirmųjų vienuoliktojo penkmečio metų užduotį jie įvykdė 125,2 proc. Toks pasiekimas teikė ir pagrįstą džiaugsmą. Juo labiau, kad grandies vyrai sugebėjo taupiai naudoti degalus, tepalus, atsargines dalis. Už puikius darbo rodiklius mašinistui J. Gražiui buvo įteiktas ženklelis „Dešimtojo penkmečio spartuolis".

Seniai visus domina, kur gi sėkmių paslaptys? O pats Jonas Gražys atsako labai paprastai:

— Dirbame, stengiamės negaišti veltui laiko — jokių problemų nėra.

Čia plačiau papasakota apie du mūsų kolektyvo darbštuolius. O melioratorių šeima gausi, ir joje gana daug žmonių, savo šauniais darbais pelniusių pagarbą.

Vienuoliktojo penkmečio pirmųjų metų užduotis įvykdė 50 mechanizatorių. Jų tarpe geriausieji — V. Orlovas, P. Mukulys, B. Danšys, A. Lisauskas, J. Musteikis ir kiti, kurie pasiryžę TSRS ikūrimo 60-metį sutikti su dar geresniais darbo laimėjimais.

A. Vėrikienė
Anykščių MSMV pirminės partinės organizacijos sekretorė

Tvirti bendradarbiavimo ryšiai

Maskviečių iniciatyva „TSRS įkūrimo šešiasdešimtmečiui — 60 spartuoliško darbo savaičių" plataus atgarsio sulaukė ir vėlimo fabriko „Spartakas" kolektyve. Šio fabriko dirbančiuosius ypač sieja tvirti ryšiai su Rusijos Federatyvinės Socialistinės Respublikos darbo žmonėmis. Neseniai į naująjį formavimo cechą iš Oriolo atkeliavo labai reikalingos trys karšimo, iš Gorkio srities — dvi vėlimo mašinos. Į Jaroslavlio, Kazanės, Maskvos tokio pat profilio fabrikus „Spartako" specialistai vyksta pasidalinti darbo patirtimi.

Anykštėnų produkcija siunčiama į Leningrado, Tulos, Maskvos, Kalugos, Tiumenės sritis. Per pirmąją spartuoliško darbo savaitę į Maskvos sritį išsiųsta produkcijos už 28.000 rublių. Į socialistinį lenktyniavimą TSRS šešiasdešimtmečio garbei įsijungė visi fabriko dirbantieji. Pagrindu formuotoja Marija Pakštienė, karšimo mašinų operatorės Vanda Kriogienė, Anelė Augutytė pamainos užduotis įvykdo 130—148 procentais. Darbininkai Jonas Malcius, Emilija Bagdzevičienė, Paulina Lisauskienė, Anelė Varnienė pasiryžo iki TSRS 60-mečio įvykdyti trejų metų gamybines užduotis.

V. Dikčiuvienė

Nuoširdžiu, sąžiningu triūsu...

Puošti žmones savo siūtais drabužiais — Aldonos Sermukšnytės vaikystės svajonė. Todėl nenuostabu, kodėl mergina, baigusi bendrojo lavinimo mokyklą, nusprendė mokytis Vilniaus profesinėje-technikos mokykloje, ruošiančioje siuvėjus. Pagal paskyrimą prieš septynerius metus atvyko dirbti į Anykščių buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato madų ateljė. Jau pirmaisiais darbo mėnesiais jaunoji siuvėja užsirekomendavo kaip gabi, rūpestinga siuvėja. Dirbdama septynių žmonių brigadoje, kuriai vadovauja didelę darbo patirtį turintis viršutinių vyriškų drabužių siuvėjas S. Švilpa, ji išmoko keletą operacijų. Šiuo metu Aldona Sermukšnytė pagal brigadinį darbo metodą užbaigia siūti vyriškus viršutinius drabužius. Ji išdirbio normas įvykdo 110—140 procentų, yra komunistinio darbo spartuolė. Ji stengiasi ne tik greit atlikti siuvimo operacijas, bet ir kokybiškai. Sėkmingai mergina įvykdė dešimtojo penkmečio užduotis, todėl buvo apdovanota ženklu „Jaunasis penkmečio gvardietis". Nuoširdžiu, sąžiningu triūsu ši gausios Buitinio gyventojų aptarnavimo kombinato komjaunuolių šeimos narė stengiasi vainikuoti kiekvieną ir vienuoliktojo penkmečio dieną, dar didesnį dėmesį skirdama gaminių atlikimo kokybei.

B. Romaitė

Kad žingsnis būtų tvirtesnis

ATASKAITOS IR RINKIMAI PARTINĖSE ORGANIZACIJOSE

„Anykščių šilelio“ kolūkio komunistai, susirinkę į ataskaitinį-rinkiminį susirinkimą, pagrįstai galėjo didžiuotis šio ūkio gyvulių augintojų gamybiniais pasiekimais. Pieno gamybos trijų šių metų ketvirčių planas viršytas beveik 6 proc., išmilžis iš karvės, lyginant su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, padidėjo 84 kg ir sudarė 2903 kg. Padidėjo visų rūšių ir grupių gyvulių paros priesvoriai.

Savo darbštumu ir darbo rezultatais gerą vardą kolektyve pelnė komunistas J. Rukša. Jo prižiūrimi galvijai per parą priauga net po 950 gramų. Geri veršelių augintojos Br. Tylienės, veislinių kiaulių šėrėjų L. Skujienės, S. Braknienės, O. Girnienės darbo rezultatai. Minėtos kiaulių šėrėjos per 9 mėnesius gavo po 21,4—19,4 paršelio iš kiekvienos kiaulės. Apie šiuos ir kitus pasiekimus, sėkmes ir kai kurių nesėkmių priežastis partinio biuro ataskaitoje ataskaitiniame-rinkiminiame susirinkime plačiai kalbėjo partinio biuro sekretorius B. Rukša ir pasisakę komunistai.

Susirinkime buvo ypač pabrėžta, kad darbo sėkmė ir gamybos rezultatai daug priklauso nuo to, kaip gamybos vadovai sugeba organizuoti darbą, matyti perspektyvą, sutelkti žmones kolektyvui iškeltų uždavinių įvykdymui. Kaip geri darbo organizatoriai buvo minimi komunistai — Juškonių sektoriaus vadovas V. Andrikonis, vyr. zootechnikė E. Visockienė, vyr. inžinierius A. Gudelis, kolūkio pirmininko pavaduotojas A. Diečkus ir kt. Visi jie dirba skirtingą darbą, yra skirtingų charakterių. Bet juos jungia bendri bruožai: atsakomybės už pavestą darbą teisingas supratimas, sugebėjimas matyti perspektyvą darbe, rasti su žmonėmis bendrą kalbą ir sutelkti juos našiam darbui.

Iš 48 pirminės partinės organizacijos narių 17 dirba betarpiškai gamyboje. Daugiausia TSKP narių yra mechanizatorių kolektyve. Ir labai džiugu, kad daugelis jų garbingai atlieka avangardinį komunisto vaidmenį. Tai Alb. Strazdas, P. Trofimovas, A. Palubinskas, V. Tyla, K. Andrikonis. Vienoje gretoje su jais žengia J. Godliauskas, K. Saltenis ir daugelis kitų puikių mechanizatorių. Kai komunistai rodo gražų pavyzdį darbe, buityje, jie užsitarnauja autoritetą žemdirbių tarpe, padeda stiprinti partinę įtaką kolektyvo gyvenimui.

Susirinkime buvo pabrėžta, kad ataskaitiniame laikotarpyje partinė organizacija stengėsi didinti savo įtaką kolektyvui. Prieš prasidedant svarbiausiems ūkiniams darbams, buvo ruošiami atviri partiniai susirinkimai, kuriuose dalyvaudavo ūkio valdybos nariai, komjaunuoliai, aktyvas. Juose pasisakydavo darbščiausi mechaniaztoriai, laukininkystės darbuotojai, pareigingiausi žemės ūkio specialistai. Tas padėdavo išaiškinti visam kolektyvui iškilusių darbų svarbą, sutelkti žmones jų atlikimui.

Bet daug kas komunistams kėlė ir susirūpinimą, ypač reikalai laukininkystėje. Visiems suprantama, kad po kelių lietingų metų, kai daug kur sutriko sėjomaina, vanduo išplovė dirvas, derlius objektyviai turėjo sumažėti. Tam, beje, dar turėjo įtakos ir tai, kad dideli plotai buvo melioruojami pavasariais ir todėl labai vėlai užsėjami.

Bet yra ir nuo kolektyvo priklausančių derliaus sumažėjimo priežasčių. Kaip pabrėžė pranešėjas, o taip pat savo pasisakymuose ūkio vadovas V. Sostakas, mechanizatorius Alb. Strazdas, liaudies kontrolės grupės pirmininkas A. Diečkus ir kiti, laukininkystės brigadų vadovai, kiti žemės ūkio specialistai retai būna darbų vietose. Alb. Strazdas nusistebėjo, kad ištisus darbų sezonus niekas nepatikrina arimo gilumo, šio, o taip pat kitų laukų darbų kokybės. Pasitikima vien mechanizatorių sąžine. Bet juk didelėje kolektyve pasitaiko įvairių žmonių. Pasitikėti, žinoma, reikia. Bet reikia ir būtina laikas nuo laiko patikrinti kiekvieno žmogaus darbo kokybę, nurodyti, jei yra, trūkumus, padėti rasti kelius jų pašalinimui.

Kalbėdami apie laukininkystės reikalus, būtinumą artimiausiais metais grįžti prie pastovių 30—40 cnt grūdų iš hektaro derlių, A. Strazdas, A. Diečkus teigė, jog reikia apvalyti nuo akmenų laukus. Todėl, kalbėtojų nuomone, inžinerinė tarnyba turėtų parodyti daugiau išradingumo, kad būtų sukonstruoti savos gamybos akmenų surinkėjai ir jie našiai panaudojami darbuose, nes švarūs laukai — pagrindinė sąlyga gausesniam derliui gauti.

Didelis dėmesys buvo skirtas susirinkime kolektyvo atjauninimo problemoms aptarti. Pranešėjas, o taip pat ūkio vadovas V. Sostakas, vyr. zootechnikė E. Visockienė ir kt. su pagarba kalbėjo apie tai, kad ūkyje jau esama nemaža kolūkiečių šeimų, kuriose jau tapo tradicija, kad tėvų pėdomis seka vaikai, kad jie paveldi jų profesijas, įgyja šiuolaikiniam gyvulininkystės darbuotojui būtinų žinių, tvirtai susieja savo gyvenimą su gimtine ir kartu su tėvais gausina kolektyvo turtus.

Kalbant apie jaunimo profesinio orientavimo problemas, buvo pabrėžta, kad ypatingą reikšmę čia turi darbinis auklėjimas šeimose. Šiuo klausimu pasisakęs mokytojas komunistas A. Dikčius pabrėžė, kad komunistai savo vaikus iš pat mažens turi pratinti prie darbo, skirdami jiems pagal jėgas kasdienes darbo užduotis. Labai svarbu, kad ten, kur tenka dirbti moksleiviams talkininkams — turi būti užtikrinta ypač gera darbo organizacija, nes tik tokiomis sąlygomis jaunas žmogus pajunta savo darbo prasmę bei vertę. O tai labai svarbu, siekiant, kad jis pamiltų žemdirbio profesiją ir pasirinktų ją visam gyvenimui.

Gerai, kad jaunam mechanizatoriui, gyvulininkystės ar kitos srities darbuotojui skiriami globotojai, bet kur kas geriau, kai iš pat mažens jaunuolis ar mergaitė įgyja darbo įgūdžius, įpranta branginti kolektyvą, jo darbo vaisius, įgyja pasitikėjimą savimi. Ir pirmiausia savo vaikus darbščiais ir mylinčiais savo gimtinę privalo auklėti komunistai.

Tiek pranešėjas, tiek pasisakiusieji susirinkime komunistai pabrėžė, jog gausi ūkio partinė organizacija yra pajėgi pasiekti, kad kolektyvas pačiais artimiausiais metais smarkiai padidintų javų, pašarinių kultūrų derlingumą, nuosekliai gerintų darbo ir buities sąlygas žmonėms, kad bendromis partinės, komjaunimo ir profsąjungos organizacijų pastangomis būtų įveiktas kolektyvo kultūrinio gyvenimo laikinas sustingimas, žymiai pagyvintas jaunimo profesinio orientavimo darbas ir šileliečiai dar tvirtesniu žingsniu žengtų TSKP XXVI suvažiavimo nutarimų įgyvendinimo keliu.

K. Janulionis,
Z. Juozaitis

KŪRIMO PLANAI

atkelta iš 1 psl.

Deputatai ypač pabrėžė, kad būtina prisilaikyti griežto ekonomijos režimo naudojant visų rūšių išteklius, gerinti valdymo sistemą ir ūkininkavimo metodus, stiprinti planinę, gamybinę ir darbo drausmę, didinti kadrų asmeninę atsakomybę už pavestą darbą, už tai, kad būtų įvykdytos vienuoliktojo penkmečio užduotys.

Prasidėjusiame penkmetyje, pažymėta sesijoje, tęsiamas kursas sparčiau didinti ekonominį potencialą šalies rytiniuose rajonuose. Sibire, Tolimuosiuose Rytuose, Kazachstane teks atlikti didelius darbus, siekiant įsavinti gamtos išteklius, vystyti kuro ir energetikos bei žaliavų bazę ir gamybą, sparčiau kurti statybos bazę, plačiu mastu vykdyti gyvenamųjų namų ir komunalinio ūkio, kultūros ir buities objektų statybą.

Didelės lėšos skiriamos žemės ūkiui vystyti, gamybiniams, gyvenamiesiems, socialiniams-kultūriniams pastatams statyti ir keliams tiesti RTFSR nejuodžemio žonoje.

Kalbėjusieji pažymėjo, kad mūsų tolesnis žengimas į priekį labai daug priklausys nuo to, kaip sumaniai ir efektyviai naudosime visus išteklius — darbą, pagrindinius fondus, kurą ir žaliavas, laukų ir fermų produkciją.

Salies vystymo plane numatoma proporcingai ir subalansuotai plėtoti visas agropramoninio komplekso šakas, organizuoti jų sklandžią tarpusavio sąveiką. Toliau intensyvinama žemės ūkio gamyba. Augalininkystės bendrosios produkcijos padidėjimo bus siekiama pirmiausia didinant žemės ūkio kultūrų derlingumą, o gyvulininkystės — keliant gyvulių ir paukščių produktyvumą. 1985 metais žemės ūkis duos produkcijos už 147,1 milijardo rublių. Kad būtų sukurtas tvirtas pamatas gyvulininkystei vystyti ir aprūpinimo maisto produktais programai įgyvendinti, plane numatyta sparčiausiai didinti grūdų ir pašarų gamybą.

Numatoma toliau plėsti žemių melioravimo darbus. Didelis dėmesys plane skiriamas priemonėms, padedančioms išsaugoti žemės ūkio produkciją.

Vienuoliktajame penkmetyje plačiau bus plėtojama sodininkystė ir daržininkystė sodybiniuose sklypuose ir kolektyviniuose soduose, taip pat įmonių ir organizacijų pagalbiniai ūkiai.

Deputatai savo kalbose pažymėjo, kad partijos iškelta vienuoliktojo penkmečio socialinė programa atspindi didelį rūpinimąsi žmogumi. Ji aprėpia visas tarybinių žmonių gyvenimo puses, numato sukurti palankias sąlygas našiai dirbti, didinti gyventojų pajamas, gerinti jų buities sąlygas, kelti išsilavinimo ir kultūros lygį. Didelę socialinę-ekonominę reikšmę turi plane numatytoji gyvenamųjų namų statybos programa. Per penkerius metus bus pastatyta 530 milijonų kvadratinių metrų bendro gyvenamojo ploto. Gerokai daugiau gyvenamųjų namų bus statoma šalies rytiniuose rajonuose ir kaimo vietovėse.

Vidutinis mėnesinis liaudies ūkio darbininkų ir tarnautojų darbo užmokestis per penkmetį padidės 14,5 procento ir 1985 metais viršys 193 rublius. Kolūkiečių darbo visuomeniniame ūkyje apmokėjimas padidės 20 procentų.

Plano socialinio kryptingumo padidėjimą rodo tai, kad „B“ grupės pramonė bus vystoma kiek sparčiau negu „A“ grupės, kaip ir buvo numatyta TSKP XXVI suvažiavimo patvirtintose Pagrindinėse šalies vystymo kryptyse. Pagerės vartojimo prekių gamybos struktūra, išsiplės jų asortimentas ir pagerės kokybė.

Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos nuolatinės komisijos pranešė deputatams, kad jos surado papildomų išteklių ir laiko reikalinga kai ką pakeisti 1982 metų plane ir biudžete. Jos pasiūlė padidinti 1982 metų liaudies vartojimo prekių gamybos ir realizavimo planą 183 milijonais rublių, skaičiuojant mažmeninėmis kainomis, ir padidinti valstybinio biudžeto pajamas 135 milijonais rublių. Buvo pasiūlyta taip pat padidinti sąjunginių respublikų biudžetų išlaidas 135 milijonais rublių ir nukreipti šias lėšas socialinėms-kultūrinėms priemonėms bei miestams, rajonų centrams ir miesto tipo gyvenvietėms tvarkyti.

Kalbėjusieji deputatai siūlė patvirtinti 1981—1985 ir 1982 metų šalies vystymo valstybinius planus, 1982 metų valstybinį biudžetą.

Visuotinės politinės dienos renginiai

Su didžiuliu susidomėjimu Anykščių rajono darbo žmonės sutiko TSKP Centro Komiteto Generalinio Sekretoriaus draugo L. Brežnevo kalbą, pasakytą TSKP CK lapkričio plenume ir vieningai pritaria šios kalbos teiginiams.

Apie draugo L. Brežnevo kalboje nubrėžtus aktualius uždavinius, ypač siekiant didinti ūkinių darbuotojų atsakomybę ir sumanumą, kelti darbo kolektyvų iniciatyvą, kovojant už materialinių išteklių ekonomiją, plačiai buvo kalbama šį trečiadienį rajono gamybiniuose kolektyvuose surengtuose visuotinės politinės dienos renginiuose.

Išvykę į darbo kolektyvus, atsakingi rajono partiniai, tarybiniai, profsąjungų ir komjaunimo darbuotojai, „Žinijos“ draugijos lektoriai padarė pranešimus ir surengė pokalbius, atsakė į klausytojų pateiktus klausimus.

LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius, LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatas J. Peseckas dalyvavo susitikime su „Puntuko“ kolūkio žemdirbiais, Anykščių rajono Liaudies deputatų tarybos vykdomojo komiteto pirmininkas A. Budavičius susitiko su Rajkoopsąjungos darbuotojais. Rajono partiniai ir tarybiniai darbuotojai, rajoninių organizacijų vadovai Visuotinės politinės dienos metu surengė pranešimus ir pokalbius Anykščių sviesto gamyklos, Autokelių valdybos, Melioracijos statybos montavimo valdybos dirbantiesiems, Andrioniškio, „Anykščių šilelio“, „Gintaro“, Surdegio kolūkių žemdirbiams, Troškūnų proftechninės mokyklos moksleiviams.

„K. d.“ inf.

Anykštėnei — jubiliejinis medalis

„Apginti taiką — mūsų partija, mūsų liaudis, taip pat ir visos planetos tautos dabar neturi svarbesnio tarptautinio uždavinio“, — buvo pabrėžta TSKP XXVI-ajame suvažiavime. Šie žodžiai išreiškia mūsų visų ateities viltis ir lūkesčius, jiems pritaria našiu kasdieniniu darbu visi Anykščių krašto darbo žmonės. Mūsų rajono Cerniachovskio kolūkio vyr. zootechnikei, Respublikinio taikos gynimo komiteto narei Genovaitei Mitlašauskienei buvo paskirtas Pasaulinio taikos gynimo komiteto jubiliejinis trisdešimtmečio medalis. Garbingą apdovanojimą iškilmingame Cerniachovskio kolūkio žemdirbių susirinkime jai įteikė Respublikinio taikos gynimo komiteto pirmininkas Juozas Baltušis.

„K. d.“ inf.

Svečio viešnagė Anykščiuose

Viešėdamas mūsų respublikoje, VVSP Erfurto apygardos komiteto mokslo, kultūros ir švietimo skyriaus vedėjas Horstas Ekarijus apsilankė ir Anykščių rajone.

Svečią priėmė LKP Anykščių rajono komiteto pirmasis sekretorius J. Peseckas. Dalyvaudamas susitikimuose su „Lenino keliu“ kolūkio žemdirbiais ir vyno pramonės gamybinio susivienijimo „Anykščių vynas“ dirbančiaisiais Horstas Ekarijus pasidalino mintimis apie Erfurto apygardos darbo žmonių pasiektus laimėjimus ekonomikos, kultūros ir švietimo srityse.

„K. d.“ inf.

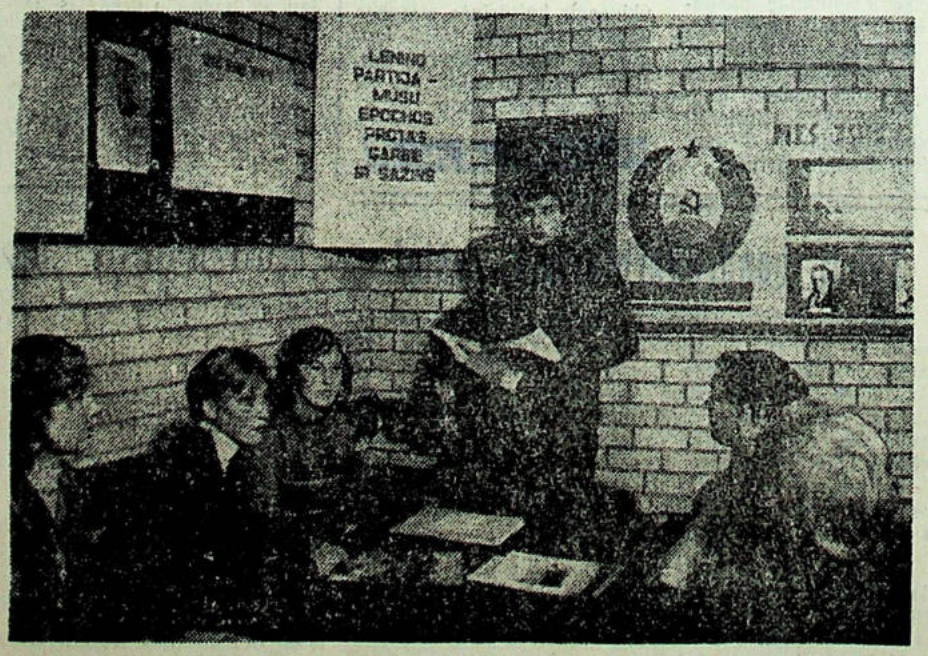

„Lenino keliu“ kolūkyje dviejose politinio švietimo ir vienoje komunistinio darbo mokyklose mokosi virš penkių dešimčių šio kolektyvo narių.

J. JUNEVIČIAUS nuotraukoje: marksizmo-leninizmo pagrindų mokyklos užsiėmimas. Medžiagą dėsto šios mokyklos propagandistas, komunistas, ūkio vyr. vet. gydytojas Rolandas Paltinas.

KOLEKTYVINIS DARBAS
2 psl. 1981. XI. 21

Aptarti aktualūs pedagogų uždaviniai

Švietimo, aukštųjų mokyklų ir mokslo įstaigų darbuotojų profsąjungos Anykščių rajono ataskaitinėje-rinkiminėje konferencijoje dalykiškas pokalbis vyko ne vien apie tai, kas jau teigiamo nuveikta bendromis rajono liaudies švietimo darbuotojų pastangomis, bet ir aptarti svarbiausieji uždaviniai, kuriuos pedagogams reikės dar atlikti, siekiant kuo sėkmingiau įgyvendinti TSKP XXVI suvažiavimo nutarimus.

Ataskaitiniame pranešime, kurį konferencijoje padarė profsąjungos rajoninio komiteto pirmininkė D. Pūgžlienė, pažymėta, jog per ataskaitinį laikotarpį rajono pedagogai daug rūpesčio ir pastangų skyrė visuotinio vidurinio mokymo įgyvendinimo reikalams, siekdami tobulinti viso mokomojo-auklėjamojo proceso kokybę ir efektyvumą. Ženklūs poslinkiai pasiekti, diegiant mokytojų praktinėje veikloje naujausius pedagogikos mokslo pasiekimus bei geriausių mokytojų darbo patyrimą, gerinant jaunimo darbinį mokymą ir profesinį orientavimą. Pagerinus mokinių mokymo ir auklėjimo kokybę, šimtaprocentiniu pažangumu praėjusius mokslo metus baigė Debeikių, Kavarsko, Kurklių, Skiemonių, Troškūnų vidurinės bei visos rajono aštuonmetės mokyklos.

Kartu su Liaudies švietimo skyriumi profsąjungos rajoninis komitetas organizavo fizikos, chemijos, biologijos, lietuvių ir rusų kalbų kabinetų apžiūras. Apibendrinus apžiūros rezultatus, geriausiai įrengtais, estetiškai apipavidalintais ir gausiausiai aprūpintais vaizdinėmis priemonėmis buvo pripažinti J. Biliūno vidurinės mokyklos mokomieji kabinetai. Šioje srityje pastebimi ryškesni persitvarkymai ir kitose rajono vidurinėse bei aštuonmetėse mokyklose. Tam teigiamą poveikį turėjo Anykščių II, Troškūnų ir kitų vidurinių mokyklų profsąjungos vietos komitetų iniciatyva surengtos mokomųjų kabinetų apžiūros.

Siekiant įgyvendinti TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarime „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių mokymo, auklėjimo, jų ruošimo darbui tolesnio tobulinimo“, taip pat LKP CK ir LTSR Ministrų Tarybos nutarime „Dėl papildomų priemonių žemės ūkiui darbo resursais geriau aprūpinti ir jaunimui kaime įtvirtinti“ nubrėžtus uždavinius, rajoninis profsąjungos komitetas aktualius klausimus, susijusius su moksleivių darbinio mokymo ir profesinio orientavimo darbo gerinimu svarstė savo posėdžiuose ir plenumuose, numatė konkrečias priemones šiam darbui sustiprinti.

Todėl ir šios konferencijos metu buvo akcentuota, jog mokyklose pagerėjo profesinio orientavimo darbas, ypač skatinant moksleivius rinktis žemdirbiškas ir darbininkiškas profesijas, psichologiškai ruošiant juos visuomenei naudingam darbui. Šie klausimai geriau sprendžiami Anykščių III, Kavarsko, Skiemonių, Viešintų, Kurklių vidurinėse, Dabužių, Andrioniškio, Traupio, Žaliosios aštuonmetėse mokyklose. Pastaruoju metu mokyklų profesinio orientavimo kampeliai tapo turtingesni metodine ir informacine medžiaga, o tas padeda pedagogams veiksmingiau organizuoti propagandinį ir konsultacinį darbą profesijų pasirinkimo klausimais moksleivių ir jų tėvų tarpe.

Skiepijant moksleiviams darbinius įgūdžius, daug pasitarnavo tam, kaip sakė konferencijos delegatai, kasmet organizuojamos gamybiniuose kolektyvuose moksleivių darbo ir poilsio stovyklos.

Aptariant pedagogų kvalifikacijos kėlimo, jų visuomeninio aktyvumo didinimo klausimus, profsąjungos konferencijos metu buvo pateikti gana iškalbingi faktai. Juk vien respublikos mokytojų tobulinimosi instituto organizuotuose ilgalaikiuose kursuose per praėjusį penkmetį pagilino savo žinias visų rajono mokyklų vadovai, 93 proc. mokytojų specialistų. Be to, 30 pradinių klasių mokytojų baigė rajoninius rusų kalbos tobulinimo kursus, 129 pedagogai — techninių priemonių panaudojimo kursus. Aktualios pedagogikos ir psichologijos problemos bei metodinio ir pedagoginio meistriškumo tobulinimo uždaviniai nagrinėjami metodinių ratelių užsiėmimuose, kuriems vadovauja didžiausią pedagoginę patirtį turintys mokytojai. Politinio švietimo mokyklų ir seminarų užsiėmimuose pedagogai kelia savo idėjinį-politinį lygį. Čia giliau nagrinėjami marksizmo-leninizmo teorijos teiginiai, Komunistų partijos ir Tarybinės vyriausybės nutarimai, analizuojami mokymo-auklėjimo darbo kokybės, pamokos efektyvumo, kompleksinio moksleivių auklėjimo, aktyvios pozicijos gyvenime formavimo ir profesinio orientavimo klausimai. Teigiamai reikia vertinti J. Biliūno ir Anykščių II vidurinių mokyklų direktorių pavaduotojų Onos Skairienės ir Eugenijos Vingrienės iniciatyvą — apibendrinti metodinio darbo rezultatus diskusijų forma pedagoginių vakaronių metu.

Konferencijoje kalbėję pedagogai R. Černiauskienė, J. Pakalnis, D. Pocienė, O. Pretkelienė, V. Katinaitė ir kiti dalijosi mintimis apie dirbančiojo jaunimo mokymo problemas ir aktualiausius uždavinius, apie pagrindines pedagoginio darbo kryptis ir metodus. Jie pateikė dalykiškų pasiūlymų, susijusių su socialistinio lenktyniavimo organizavimo ir jo viešumo tobulinimu, su šeimos, darbo kolektyvų atsakomybės didinimu, siekiant gerinti jaunimo dorovinį auklėjimą.

R. Sakanaitė

Ataskaitos ir rinkimai profsąjunginėse organizacijose

AR NEPAŽEIDŽIAME ĮSTATYMŲ

Nepilnamečių reikalų komisijos svarbiausias rūpestis — išauklėti jauną brestančią asmenybę doru žmogumi, ištiesti pagalbos ranką į klystkelius pasukusiam paaugliui, rūpintis šeimomis, neužtikrinančiomis reikiamos vaikų priežiūros. Šios komisijos nariams taip pat rūpi ir kaip nepilnamečiai praleidžia vasaros atostogas, ar laikinai ir pastoviai dirbantiems paaugliams sudaromos geros darbo sąlygos, ar įmonių, organizacijų, ūkių vadovai, įdarbindami nepilnamečius, nepažeidžia Lietuvos TSR Darbo įstatymų kodekso reikalavimų. Kaip tik ir norėčiau plačiau pakalbėti šiuo klausimu.

Nepilnamečių reikalų komisija, kartu su Prokuratūros, Liaudies teismo tarėjų tarybos darbuotojais patikrino, kaip Kilnojamos mechanizuotos kolonos, Melioracijos statybos montavimo valdybos, Tarpkolūkinės statybos organizacijos, Prekybos centro, Kooperatyvo, Prekybinės bazės, miesto bei rajono vaikų lopšelių-darželių vadovai laikosi Lietuvos TSR Darbo įstatymų kodekso reikalavimų, liečiančių dirbančius nepilnamečius. Nepilnamečiai priimami tik su komisijos siuntimais, po išankstinės medicininės apžiūros (pastoviai dirbantieji nepilnamečiai kasmet pasitikrina sveikatą), jie dirba sutrumpintą darbo dieną, o už šį skirtumą gauna priemoką. Pastoviai dirbantiems ir besimokantiems nepilnamečiams suteikiamos papildomos lengvatos, numatytos Darbo įstatymų kodekse. Pastoviai dirbantiems nepilnamečiams atostogos suteikiamos vasaros metu, 1 kalendorinis mėnuo. Nepilnamečiams sudarytos sąlygos įsigyti profesiją, kelti kvalifikaciją. Tačiau vis dėlto šiose paminėtose organizacijose išryškėjo atskirų atvejų, kai nepilnamečiai dirba tik pagalbiniais darbininkais. Ne visiems laikinai įdarbintiems nepilnamečiams buvo išrašomos darbo knygelės, nors Darbo įstatymų kodeksas šiuo atveju jokių išimčių nenumato.

Nemažai LTSR Darbo įstatymų kodekso pažeidimų nustatyta, patikrinus nepilnamečių darbo sąlygas kolūkiuose bei tarybiniuose ūkiuose. Daugelyje jų nėra dirbančių nepilnamečių apskaitos. Į darbą priimami nepilnamečiai nuo 12—13 m. amžiaus M. Melnikaitės, Surdegio, Černiachovskio, Andrioniškio kolūkiuose. Tuo grubiai pažeidžiamas Darbo įstatymo kodekso 205 straipsnis. Kai kuriuose ūkiuose, priimant paauglius į darbą, nereikalaujama profsąjungos vietos komiteto sutikimo. Nepilnamečiai priimami į darbą be išankstinės medicininės apžiūros visuose ūkiuose, išskyrus Elmininkų bandymų stoties eksperimentinį ūkį, Sodininkystės ir Staškūniškio tarybinius ūkius. Kai kuriuose ūkiuose nepravedami nepilnamečiams saugumo technikos instruktažai, o Černiachovskio, Surdegio, „Atžalyno“ kolūkiuose nepilnamečiai dirbo pilną darbo dieną arba jų darbo laikas buvo trumpinamas mažiau, negu nustato Darbo įstatymų kodekso 53 str. Yra atvejų, kai nepilnamečiai dirba draudžiamus jaunesniems kaip 18 m. amžiaus darbus. Pavyzdžiui, Černiachovskio kolūkyje nepilnametis dirbo traktorininko padėjėju — žemės ūkio mašinų prikabinėtoju. Černiachovskio, „Už taiką“, „Ateities“ kolūkiuose nepilnamečiai, neturintieji 16 metų, dirbo su arklinėmis grėbiamosiomis. Kai kuriuose ūkiuose vaikai dirbo net naktinėse pamainose.

Pasidžiaugti reikėtų, kad Elmininkų bandymų stoties eksperimentiniame, Sodininkystės ir Staškūniškio tarybiniuose ūkiuose dirbantiems nepilnamečiams skiriamas reikiamas dėmesys, nes neradome darbo įstatymų, reguliuojančių nepilnamečių darbą, pažeidimų. Nepilnamečio likimas, o taip pat ir jo sveikata mūsų, suaugusiųjų rankose. Gerai, kad dirba nepilnametis, bet sudarykime visas sąlygas, kad ne pagal jo jėgas darbas nepakenktų sveikatai, suteikime visas jam priklausančias lengvatas.

I. Andrukaitienė
Nepilnamečių reikalų komisijos sekretorė

PO TO, KAI ... Taisėmės

Daugiau nusiskundimų nebuvo

Svėdasų kolūkio valdybos pirmininkas V. Kovas, atsakydamas į G. Pilkauskienės korespondenciją „Nesulaukiamas svečias“, išspausdintą „Kolektyvinio darbo“ Nr. 116, taip atsakė redakcijai: **„Minimi faktai ne visai atitinka tikrovę. Pilietė G. Pilkauskienė rašo, jog dujas išsipirko rugsėjo 21 d., o buvo pristatytos rugsėjo 25 d. Tačiau taip įvyko ne vien dėl dujininko A. Valančiūno kaltės. Dujos nenuvežtos todėl, kad jų nebuvo kolūkio sandėlyje. Jas ne visada laiku į ūkį pristato Anykščių dujų ūkio eksploatavimo kontora.**

Dėl dujininko A. Valančiūno darbo daugiau nusiskundimų nebuvo, dujas piliečiams A. Valančiūnas pristato laiku“.

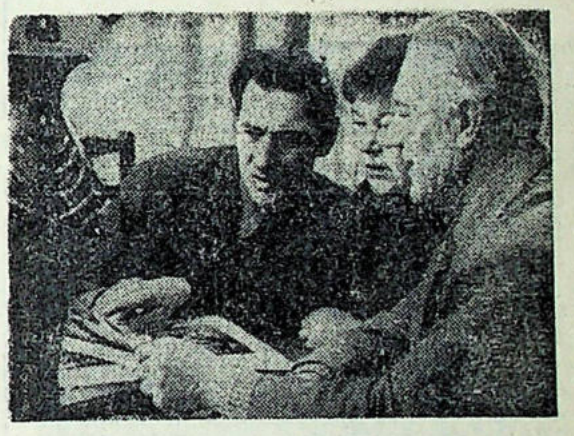

Šiaulių parodų rūmuose buvo suruošta Radeckų šeimos keramikos dirbinių ekspozicija. Bronius ir Bronė Radeckai, jų sūnus Vaclovas daro buitinę keramiką, dekoratyvines vazas, papuošalus, suvenyrinius indus.

Radeckai kilę nuo Kuršėnų. Šis miestelis nuo seno garsėja nagingais puodžiais. Visi trys Radeckai — Lietuvos TSR liaudies meno draugijos nariai.

A. Dilio nuotr. (ELTA)

ŽINIOS

APIE ŽEMĖS ŪKIO KULTŪRŲ SĖKLOS KOKYBĘ RAJONO ŪKIUOSE 1981. XI. 15 D. (procentais)

Ūkio pavadinimas	Viso patikrinta vasarinių grūdams	Kondicinių		Daug. žolių	
		viso	I klasė	patikrinta	kondicinių
Andrioniškis	70	70	11	100	—
„Anykščių šilelis“	45	45	—	—	—
„Ateitis“	83	68	15	—	—
„Atžalynas“	91	75	—	52	52
„Aukštakalnis“	83	83	46	—	—
„Aušra“	24	24	—	17	—
Černiachovskio	81	81	81	—	—
„Gimtoji žemė“	100	100	86	100	50
„Gintaras“	75	75	75	—	—
K. Staro	41	41	—	—	—
Kurkliai	72	72	72	—	—
„Lenino keliu“	100	100	25	100	100
Levaniškis	68	68	68	60	—
M. Melnikaitės	82	82	27	—	—
„Nevėžis“	86	86	86	100	100
„Pirmyn į komunizmą“	86	86	—	—	—
„Puntukas“	89	89	51	—	—
Skiemonys	100	90	37	—	—
Surdegis	56	56	—	—	—
Svėdasai	92	92	32	—	—
„Svyturys“	79	79	53	100	100
„Už taiką“	53	53	—	—	—
„Vienybė“	58	58	—	—	—
Jakšiškio t. ūkis	39	39	—	—	—
Naujasodžio t. ūkis	50	50	—	—	—
Raguvėlės t. ūkis	57	57	35	18	—
Staškūniškio t. ūkis	40	40	25	—	—
Sodininkystės t. ūkis	100	100	69	—	—
Elmininkų eksp. ūkis	—	—	—	—	—
RAJONE:	72	69	27	21	15

Rajono valstybinė sėklos inspekcija

SVEČIAMS IR ANYKŠTĖNAMS

Iš pagrindų rekonstravo Anykščių viešbutį Statybos ir remonto valdybos žmonės. Ypač darniai šioje aikštelėje pasidarbavo Leono Damausko brigados mūrininkai, Boleslovo Burneikos brigados tinkuotojai ir Juozo Pilkausko brigados dailidės. Atnaujinto pastato fasadą dailiai padengė granito tinku Broniaus Valiukonio vadovaujami darbininkai. Viešbučio rekonstrukcijai ir naujų baldų bei įrengimu įsigijimui išleista 192 tūkstančiai rublių.

Pirmajame viešbučio aukšte bus įrengta kirpykla, kavinė, patalpos svečius aptarnaujantiems žmonėms. Antrajame-ketvirtajame aukštuose bus įrengti 33 kambariai, kuriuose vienu metu galės apsigyventi 55 mūsų rajono svečiai. Kambariuose bus galima naudotis visais buitiniais patogumais. Rajono Komunalinių įmonių kombinatas sumontuos baldus ir galutinai paruoš viešbutį atvykstantiems žmonėms priimti iki šių metų pabaigos.

Neseniai tos pačios SRV statybininkų brigados baigė statyti 20 butų gyvenamąjį namą Komjaunimo gatvėje. Lyginant su seniau statytais namais, jame patogesnis kambarių išplanavimas, erdvesnės virtuvės. Šiomis dienomis naujuose butuose įsikuria anykštėnų šeimos.

D. Bartkus

Vandens apsauga — visų rūpestis

Intensyvinant žemės ūkį, vis didesnį dėmesį skiriant gausių derlių išauginimui, gyvulininkystės produkcijos gausinimui, kaskart vis opesnė darosi vandens apsauga nuo užterštumo. Tyros versmės nėra bedugnės, į vandens telkinius patekę naftos produktai, trąšos, iš fermų subėgusios srutos užteršia upelius, ežerus, patenka ir į gruntinius vandenis. Tokiais atvejais, anot patarlės, kertama šaka, ant kurios sėdima, juk vanduo — gyvybės šaltinis, mums jis būtinas. Žinoma, supratingi šeimininkai suranda būdų, kaip apsaugoti savo teritorijose esančius vandens telkinius nuo užterštumo. Tvarkingai laikomi naftos produktai, cheminės medžiagos, apsauginės zonos prie upių, upokšnių, ežerų, vandens valymo įrengimai... Nemaža yra priemonių, numatytų vyriausybiniuose nutarimuose, kurių laikantis galima užtikrinti vandens švarą.

Štai, užsukus į „Lenino kelių" kolūkį, matosi, jog ūkio vadovai neabejingi vandens apsaugai, kad tai rūpi ir mechanizatoriams, žemdirbiams, fermų darbuotojams. Pavyzdingai čia sandėliuojami naftos produktai, jiems įrengta požeminė saugykla, maloniai nuteikia ir fermų aplinka, arteziniai gręžiniai tvarkingi, šachtos išbaltintos, vamzdynai nudažyti. Amoniakinio vandens saugykla irgi nepalikta be priežiūros, aptverta, apipylimuota ir, kas svarbiausia, ši trąša laikoma vienoje vietoje, ko, deja, dar pasigendama daugelyje rajono ūkių. Ten amoniakinio vandens cisternos būna išblaškytos per kelias vietas, tokiais atvejais ne visuomet reikiamai jos prižiūrimos, galimi amoniakinio vandens nutekėjimai.

Tokių teigiamų pavyzdžių, kur, kaip „Lenino kelių" kolūkyje, būtų visapusiškai, dėmesingai rūpinamasi vandens apsauga nuo užterštumo, vis dėlto dar mažoka mūsų rajono ūkių tarpe. Daug kur dar pasitaiko netvarkingų naftos bazių, jų teritorijos užterštos naftos produktais, tepalais. Po gausesnio lietaus tos naftos liekanos nuplaukia į griovius, lomas, neretai patenka ir į upelius.

Reikėtų laikyti neblogu pasiekimu, kad rajone jau priskaičiuojame 12 vandens valymo įrengimų. Yra šie įrengimai ir kai kuriuose ūkiuose. Bet apmaudu, kad tie gana nepigiai kainavę vandens valymo įrenginiai ne visur tinkamai eksploatuojami ir jie neduoda reikiamo efekto. Tai pasakytina apie Raguvėlės tarybinį ūkį, „Aukštakalnio" kolūkį, „Aukštakalnio" kolūkio vadovams turėtų kelti susirūpinimą ir tai, kad iš kiaulių komplekso bėgančių srutų perteklius netelpa rezervuare ir telkšo jau ištisas srutų ežeras įlomėje, kad ūkio naftos bazė yra labai netvarkinga, aplink prilaistyta naftos produktų, tepalai laikomi atvirose statinėse. Nemažai netvarkos čia ir mechanizacijos kiemuose, galima padaryti priekaištų ir dėl amoniakinio vandens saugyklos. Taigi, aukštakalniečiams reikėtų kur kas daugiau dėmesio kreipti į aplinkos sutvarkymą ir tuo pačiu užtikrinti ūkio teritorijoje esančių vandens telkinių švarą, nes dabartinė padėtis yra nepatenkinama.

Tyras vanduo mūsų upeliuose, ežeruose — tai mūsų tinkamo elgesio su aplinka, su gamta veidrodis. Siandien visiems turėtų rūpėti, kad vis mažiau pasitaikytų nevalyvų rankų, liejančių ant žemės klanus tepalų ir degalų. Šiandien visų pareiga kovoti už aplinkos grožį ir švarą, vandens — gyvybės šaltinio apsauga turi būti svarbi kiekvienam ūkio šeimininkui, kiekvienam žemdirbiui.

J. Paliulis
Anykščių melioracijos eksploatavimo valdybos vyresnysis inžinierius vandens ištekliams,
V. Račkaitis
„K. d." korespondentas

Kauno zoologijos sode yra naujakurių. Gerai čia jaučiasi ir iš Hanoverio atkeliavusios žirafos Nendrė ir Gluosnis. Baseinuose aklimatizuojasi nykštukiniai hipopotamai Nikas ir Pupa. Siems naujakuriams vardus parinko zoologijos sodo lankytojai, surengus atitinkamą konkursą.

NUOTRAUKOJE: žirafos Nendrė ir Gluosnis.

A. Sabaliausko nuotr. (ELTA)

Iš gamtos namų sugrįžus

MEDŽIOKLĖ

Gamta dvelkė rudeniu. Nepaisydami dar užtektinai šildančios saulės, medžiai barstė pageltusius lapus. Daugelis paukščių iškeliavo, miškai liko tušti ir nebylūs.

Išeinu į palaukę. Tolyn driekiasi pliki laukai, pajvairinti kur-ne-kur išsimėčiusiais pušynėliais. Cirpčiodami pralekia smulkūs paukšteliai, kvykčiodami nutolsta smilginiai strazdai. Stoja tyla. Paskui vėl pralekia smilginių būrelis.

Staiga, nežinia iš kur atsiradęs, nuplasnoja plėšraus paukščio siluetas ir neapsakomu greičiu taranuoja tolstantį strazdų pulką. Lyg elektros trenkti jie pabyra į visas puses ir išsislapsto kur kas, o vienas, pajutęs didžiausią pavojų, ūmai metasi dešinėn, šauna aukštyn, vėl puola šonan. Bet persekiotojas, atspėjęs bėglio kėslus ir pasisukęs stačiu kampu, žaibiškai rėžia į jo pusę. Abu paukščiai susilieja į kamuolį, pabyra plunksnos.

Dar akimirka, ir plėšrūnas nešasi grobį, artėdamas prie žemės, kol nutolęs bent trejetą šimtų metrų, švelniai susilieja laukų fone. O aš skubu patirti, kas tai per medžiotojas. Ar pavyks? Pabaidytas paukštis pakyla ir, parodęs stambias juodas dėmes paakiuose, vikriai nuplasnojo. Tai — sakalas keleivis, retas svečias iš šiaurės.

Belieka apžiūrėti jau gerokai „patvarkytą" auką, kai ką pasižymėti ir keliauti tolyn — reikia dar daug kur suspėti. Juk tiek įdomaus gamtoje!

ŽVEJYS

Traukiu gerai pažįstamomis vietomis, vengdamas užminti sausus, nuo paežerės medžių vėjo atplėštus lapus — reikia eiti kuo tyliau. Štai ir upelis. Ištekėjęs iš Beragio jis užtvenktas, o ten, anapus užtvankos, seklus „ežeriukas" telkšo. Seniai žinau, kad tik šičia ir mėgsta nusileisti tas geriausias žvejys — gandrų ir baublių giminaitis — pilkasis garnys. Dar prieš savaitę čia atvilkau apkerpėjusį alksnį, mat, be slėptuvės prie tokio „meškeriotojo" neprieisi.

Tyliausiai atsėlinu į paskirtą vietą ir priglundu prie žemės. Dabar viską turėčiau matyt kaip ant delno. Ir neapsirinku. Vandenyje, kaip ir visuomet, stovi ilgai lauktas paukštis. Rymo lyg susimąstęs, o įtraukta galva ir sulenktas kaklas sako, kad kol kas nieko įtartino jis nepastebėjo. Paskui žengia vieną atsargų žingsnį, antrą, trečią... Snapas tik žybt! Ir ištraukia laimikį. Truputį mesteli žuvį į orą, sugauna, kad ši būtų išilgai snapo ir lyg gaidys, pačiupęs per didelį kąsnį, keistai ištiesdamas kaklą, nuryja. Vėl atsargiai žingsniuoja pirmyn. Snape suspurda antra, trečia, ketvirta kuoja. Guliu ant drėgnos žemės ir stengiuosi viską prisiminti, įsidėmėti. Ir to betrūko! — Pajuntu, jog kažkas ima kutenti nosį. A... apčy! Persigandęs žvejys šoka iš vandens ir greitai plasnodamas skuba išnykti iš akių.

Net apmaudu pasidaro — šitokią žvejybą sutrukdžiau!

GIRIOJE

Siandien aš jau Simonių girioje. Su pintine, aišku, kaip gi kitaip. Bet grybų nėra. Ir kodėl šitaip tylu dabar miške? Na, kad nors kokia pečialinda, devynbalsė ar kikilis sugiedotų! Pasiklausau, paeinu, vėl pasiklausau — tyku. Tik aukšti medžiai melodingai ošia ir, rodos, nieko be manęs čia nėra. Ruduo. Tiesa, zylės skelbiasi menkais balseliais, cyp- si nykštukai, kažkur prabyla genys. Ne vienas aš miške!

Štai ten, toliau, kažkas surėkia: „ker-ker...". A! Tai riešutinė! Netrukus jau apžiūrinėju tą margasermėgį rėksnį. O tas vaikšto sau per šakas ir vis šaukia: „ker-ker-ker" — lyg stebėtųsi, kad sugeba visus perrėkti. Prisimenu, pernai net lizdą radau. Tai buvo triukšmo!

Palieku jį ir braunuosi toliau. Čia pasigirsta keisti švilpčiojimai. Be abejo taip sugeba tik jerubė. Prisiglausdamas už medžių artėju prie jos. Štai — judrus paukštelis, miško kurapkėlė bėginėja, lyg nežinodama, kur geriau pulti: ar į tamsųjį eglyną, ar slėptis už lazdynų, ar nerti į pušų retumyną. Kažko išsigandusi nuparpia, puikiai išsisukinėdama tarp medžių. Tolumoje vėl pasigirsta tas viliojantis balselis.

Eglaitės visai sutankėja, stodamos nepereinama siena ir įkyriai bado veidą, rankas. O čia staiga visai iš panosės — paplast kažkos paukštis ir atsitupia ant nuvirtusio medžio. Mažasis apuokas! Mirkčioja didžiulėmis apvaliomis akimis, kilnoja „auseles" ir vis spokso į mane. Stebisi, žinoma, koks čia keistuolis dienos metu su pintine ir žiūronais apsikarstęs po eglynus klaidžioja, ramybės neduoda. Patyręs, kad „keistuolis" visai nepavojingas, paukštis tingiai nusklendžia į tankumyną.

Štai tau ir giria — galvoju sau, — visuomet joje ką nors įdomaus rasi.

J. Auglys

Redaktorius ST. VINCIONAS

Anykščių rajono sportinis-techninis klubas organizuoja vairuotojų-mėgėjų ir motociklininkų kursus.

Norintieji mokytis vairuotojais-mėgėjais ir motociklininkais Troškūnų vidurinėje mokykloje, renkasi š. m. lapkričio mėn. 24 d. 15 val., o Anykščių sportiniame techniniame klube, Anykščiai, Troškūnų g. Nr. 3 — lapkričio mėn. 24 d. 18,30 val.

STK viršininkas

Reikalinga

Anykščių rajono buitinio gyventojų aptarnavimo kombinatui reikalingi: betonuotojai, mūrininkai, dažytojai, staliai, darbininkai prie gaterio, krovikai, vairuotojai, autošaltkalvis lengvų automašinų remontui, suvirintojai, skardininkas, darbininkas minkštų baldų remontui arba mokinys šiam darbui, avalynininkai (priimami mokiniai avalynininko profesijai įsigyti). Anykščių ir Kavarsko pirtinis — kūrikai, darbuotojai vaizdinių priemonių paruošimui.

Direktorius

VANDAI
TAMULEVIČIENEI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
Statybinių medžiagų kombinato pirminė partinė organizacija

EMILIJAI
MAČIUKIENEI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą dėl mylimo brolio mirties.
Imbrasai, Laurikėnai, Rutkauskai ir Žvirblienės šeima

EDVARDUI MIŠKINIUI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą dėl mylimos dukrelės RASYTĖS mirties.
Elmininkų padalinio mechanizatoriai

Mirus ELENAI ŠILEIKIENEI, nuoširdžiai užjaučiame velionės motiną, šeimą ir artimuosius.
„Vienybės" kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija

VIDAI
KAZLAUSKIENEI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą dėl brangaus tėvelio mirties.
Svėdasų kolūkio valdyba ir profsąjunginė organizacija

Nuoširdžiai užjaučiame ANTANĄ ŠERMUKSNĮ, jo mylimam broliui mirus.
Anykščių vartotojų kooperatyvo darbuotojai

ALVYRUI STRIUKUI
Dėl mylimo tėvelio mirties reiškiame nuoširdžią užuojautą.
ATĮ administracija ir profsąjungos vietos komitetas

Nuoširdžiai užjaučiame bendradarbį PETRĄ ŠILEIKĄ, mylimai žmonai mirus
„Vienybės" kolūkio kiaulių fermos darbuotojai

STASIUI
MALINAUSKUI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą, mirus brangiai mamytei
Anykščių m. Šviesos gatvės namo Nr. 8 gyventojai

STASIUI
MALINAUSKUI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą dėl mylimos brolio mirties.
Statybinių medžiagų kombinato darbuotojai

VANDAI
TAMULEVIČIENEI
Su Tavimi dalinamės džiaugsmais ir rūpesčiais, leisk pasidalyti skausmu, kurį sukėlė mylimos mamytės mirtis.
Statybinių medžiagų kombinato darbuotojai

Mokytojai
BRONEI
MALINAUSKIENEI
Netekus brangaus žmogaus — mamytės, reiškiame nuoširdžią užuojautą.
Viešintų vidurinės mokyklos mokytojai

ALVYRUI STRIUKUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimam tėveliui
Anykščių miesto P. Cvirkos gatvės namo Nr. 11 laiptinės gyventojai

STASIUI
MALINAUSKUI
Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus liūdesio valandą, mirus mylimai mamytei.
Fabriko „Spartakas" tiekimo - realizavimo skyriaus darbuotojai

STASIUI
MALINAUSKUI
Reiškiame nuoširdžią užuojautą, mirus mylimai mamytei.
„Spartako" fabriko profsąjunginė organizacija

RASYKITE IR SKAMBINKITE

234930, Anykščiai, Šagalovo 29. Telefonai: redaktoriaus 5-14 74, red. pavaduotojo 5-18-46, skelbimų skyriaus ir ats. sekretoriaus 5-12-58, laiškų ir žemės ūkio skyrių 5-14-83.

«Колективининс дарбас» («Коллективный труд») — орган Аникщяйского районного комитета КП Литвы и Аникщяйского районного Совета народных депутатов. Редактор С. Винцюнас, г. Аникщяй (на литовском языке)

Spausdinama rotacine mašina, pusės „Pravdos" formato. Tiražas 11.264. Užsak. Nr. 1850
Rinko Panevėžio spaustuvės Anykščių skyrius. Pergalės 35. Spaudė Ukmergės spaustuvė J. Janonio 31.
Indeksas 87262.